

Sygn. akt I CSK 4736/22

POSTANOWIENIE

Dnia 3 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

w sprawie z powództwa B. A.

przeciwko S. K.

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,

na posiedzeniu niejawnym 3 marca 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,

na skutek skargi kasacyjnej powódki

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z 29 kwietnia 2021 r., sygn. akt I ACa 187/20,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**2) odstępuje od obciążenia B. A. kosztami postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 29 kwietnia 2021 r. Sąd Apelacyjny w Krakowie, w sprawie z powództwa B. A. przeciwko S. K. o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli na skutek apelacji powódki od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z 26 listopada 2019 r., oddalił apelację (pkt I) oraz rozstrzygnął o kosztach procesu (pkt II).

Powódka wniosła skargę kasacyjną, w której żądała uchylenia zaskarżonego wyroku w całości i jego zmianę poprzez zobowiązanie pozwanej S. K. do złożenia oświadczenia woli o przeniesieniu nieodpłatnie na powódkę B. A. udział wynoszący 1/1 we własności nieruchomości położonej w S., składającej się z działki [...] o powierzchni [...], dla której Sąd Rejonowy w Wadowicach Wydział Ksiąg

Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr [...], ewentualnie żądała uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazała, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano oczywistą zasadność skargi kasacyjnej.

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z: 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75; 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie SN z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15). Oceniając wynikającą z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłankę oczywistej zasadności skargi kasacyjnej należy dostrzec, że ma ona charakter wyjątkowy. W konsekwencji, w judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, że oczywista zasadność skargi powinna dać się stwierdzić „na pierwszy rzut oka”, bez zbytniego wgłębiania się w sprawę (por. postanowienie SN z dnia 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07).

Skarga kasacyjna nie spełnia powyższego kryterium. Skarżąca nie wskazała konkretnych argumentów umożliwiających przyjęcie, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Poprzestała na sformułowaniu ogólnych zarzutów oraz przedstawieniu innej, ogólnikowej, wręcz lakonicznej oceny prawnej niż ta przyjęta przez Sąd II instancji. Tak przedstawione uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej nie spełnia wymagań stawianym w tym zakresie, nie zawiera w szczególności wyводу obejmującego profesjonalną argumentację prawną.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.